

علوم و فنون ادبی ۱

۱- از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام گزینه «نادرست» است؟

- (۱) آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد.
(۲) زبان پارتی، در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است. این زبان در شمال و شمال شرقی ایران متداول بوده است.

- (۳) در عهد سامانی، نثر برخلاف شعر پارسی، رواج یافت و رونق گرفت و کتاب‌هایی در موضوع‌های گوناگون به زبان دری پدید آمد.
(۴) آثاری چون «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» از نمونه‌های اندرزنامه‌های منثور زبان پهلوی هستند که هر دو اصل پارتی دارند.

۲- از میان موارد زیر، چند مورد به طور کامل با طبقه‌بندی سبک‌های ادبی بر اساس دیدگاه ارسطو مطابقت ندارد؟

«غزنوی (زمان و دوره) - آذربایجانی (محیط جغرافیایی) - عامیانه (مخاطب) - بیهقی (نام نویسنده) - علمی (هدف) - تعلیمی (قلمرو دانشی) و عرفانی (موضوع و نوع)»

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۳- همه موارد زیر از مشخصات قلمرو زبانی شعر در «قرن پنجم و ششم» هستند؛ به جز:

- (الف) کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری متون (ب) از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی
(پ) ورود لغات زبان ترکی و مغولی به زبان فارسی (ت) کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی و مغولی و اصطلاحات علمی و فنی
(ث) آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان (ج) فراوانی ترکیبات نو (چ) ورود اصطلاحات عرفانی
(۱) الف - ب - ث (۲) ج - الف - ت (۳) پ - ت - ج (۴) ت - ث - چ

۴- در کدام بیت، ویژگی‌های «قلمرو زبانی» شعر سبک خراسانی وجود ندارد؟

- (۱) تو این جوشن و خود و گبر و کمان / چه داری همی کیستت بدگمان
(۲) بکشت از دلیرانشان یک به یک / بپاشید بر زخم خسرو نمک
(۳) به جان اندر بکشتم حب ایشان / کسی کشته است ازین بهتر نهالی
(۴) طرب سرای محبت کنون شود معمور / که طاق ابروی یار منش مهندس شد

۵- محتوای کدام گزینه با وزن آن هماهنگ نیست؟

- (۱) ای نفس خرم باد صبا / از بر یار آمده ای، مَرَحبا
(۲) به تن ژنده‌پیل و به جان جبرئیل / به کف ابر بهمن، به دل رود نیل
(۳) چون شمع نیمه‌جان به هوای تو سوختیم / با گریه ساختیم و به پای تو سوختیم
(۴) چون چهره به خون دیده شستم / دست از دل خسته چون نشویم

۶- ارزش موسیقایی سجع در کدام گزینه بیش‌تر است؟

- (۱) مُلک بی‌دین باطل است و دین بی‌ملک ضایع.
(۲) چشم از بیگانگان دور دارند و روی از نامحرمان مستور.
(۳) بدان که هر جا گل است خار است و بر سر گنج، مار است.
(۴) هر نفسی که فرومی‌رود ممد حیات است و چون برمی‌آید مفرح ذات.

۷- از میان ابیات زیر چند بیت آرایه «ترصیع» دارد؟

- (الف) چرا ننهم؟ نهم دل بر خیالت / چرا ندهم؟ دهم جان در وصال
(ب) ما ز بالایم و بالا می‌رویم / ما ز دریایم و دریا می‌رویم
(پ) خجل ز رفعت قدر تو رفعت گردون / غمین ز وسعت طبع تو وسعت دریا
(ت) ز گرز تو خورشید گریان شود / ز تیغ تو بهرام بریان شود
(ث) بیابان و کهسار و داغ آفریدی / خیابان و گلزار و باغ آفریدی
(ج) تو شیرینی و گفتار تو شیرین / تو نوشینی و دیدار تو نوشین
(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) پنج

۸- در کدام گزینه، آرایه نادرست به بیت نسبت داده شده است؟

- (۱) نه من ز بی‌عملی در جهان ملولم و بس / ملالت علما هم ز علم بی‌عمل است (واج‌آرایی - واژه‌آرایی)
(۲) خواست پریدن چمن از چابکی / خواست چکیدن سمن از نازکی (جناس ناهمسان - ترصیع)
(۳) تا جان بود از مهر رخس برنکم دل / گر میر نهد بندم و گر پیر نهد پند (جناس ناقص اختلافی - جناس ناقص افزایشی)
(۴) دست مشاطه جدا به که کنند از شانه / که چرا شانه در آن جعد معنبر زده است (جناس همسان - جناس ناهمسان)

۴) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند / از گوشه بامی که پریدیم، پریدیم (پایداری عاشق)